

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT. Mária-utca 1. sz.
 a kir. tábla átellenében.
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal veszi föl

Mért oszlatják fel a képviselő-házat?

Pécs, 1896. szeptember hó 24.

Még azok is, akik eddig körömszakadtáig tagadták, hogy az országgyűlés feloszlataása küszöbén áll, bevallják immár, hogy legközelebb meghúzzák a halálharangot képviselőházunk felett, csak Bánffy emlegeti még most is a költségvetésnek a mostani országgyűlés által való tárgyalását, s elég naiv azt hinni, hogy az ellenzékiek felülnek neki s komolyan veszik alkudozásait a tárgyalások akadálytalan menetének biztosítása iránt.

A feloszlataás tehát bizonyos, csak az a kérdés, hogy miféle indokolással szurják ki a nemzet szemét, mert a feloszlataásnak mindig némi önkényuralomra valló jogát minden szükség nélkül gyakorolni mégis csak merész packázás lenne a nemzet alkotmányos jogaival.

A kormánypart helybeli közlönyében olvasunk egypart azokból az indokokból, helyesebben ürügyekből, a melyekkel a feloszlataás szükséges voltát bizonyítani akarják.

E szerint nem azért kell a képviselőházat idő előtt feloszlataani, hogy Bánffy Dezső báró hatalmát megerősítse, mert hiszen soha kompaktabb többségből nem állt a szabadelvű párt; de azért néhány sorral utóbb azzal indokolja a feloszlataás szükséges voltát, mert összetartó,

egységes, a nagy anyagi kérdésekben a belső politikai ellentétektől eltekintő, kifelé is imponáló képviselőházra van szükség.

Nos, ha annyira kompakt az a mostani többség, a minő még soha sem volt, akkor hogyan képzelik odaát a kormányparton azt a megválasztandó új képviselőházat, hogy ez még összetartóbb, egységesebb legyen a mostaninál? Csak nem hiszik, hogy a választásoknál, bármilyen hajmeresztő erőszakot fejtsenek is ki, az ellenzékot végkép kiirthassák a magyar közéletből s a parlamentből?

Vagy azt reménylik, hogy a beválasztandó ellenzék is be fog állni szekértolagatónak, a mikor a nemzet anyagi érdekeit viszik a vásárra, hogy azzal a saját uralmukat biztosíthassák az idők végtelen végéig?

Hiszen ha a nagy anyagi kérdésekben Magyarország jogos érdekeit imponáló módon akarnák megvédelmezni, akkor erre alkalmasabb képviselőházat keresve is alig tudnának összeválogatni. Nemcsak az ellenzék egyhangú támogatására számíthatna a kormány az osztrák követelések ellen vivandó harcában, de a kormánypart legtekintélyesebb oszlopaira is bizony támaszkodhatnék, amint azt a magyar kvótatizottság magatartása is bizonyítja.

Alig volt még parlamenti életünkben „a belső politikai ellentétektől jobban eltekintő”, összetartóbb és egységesebb kép-

viselőházunk, mint a mostani, mely oly egyhangulag utasította vissza az osztrák követeléseket.

De éppen ezzel az egyértelmű viszázatossá magatartással pecsételte meg az országgyűlés a maga halálos ítéletét, mert ezzel lehetetlenné tette a kormánynak, hogy beváltsa a kvóta felemelése iránt Bécsben tett ígéretének beváltását. Nem imponálni akar Bánffy az új képviselőházzal kifelé, hanem olyant akar választatni, a melylyel bizony szavaztathasson meg minden újabb megterhelést, a melyet Ausztria ráuk diktálni jónak lát.

Éppen ilyen tarthatatlan a hivatkozott kormányparti újságnak az a másik indoka is, a mely szerint a feloszlataás az is szükségessé tette, mert a mostani parlamentben egy-két ember sportszerű akadékoskodása lehetetlenné tette a rendes munkálkodást, a törvényalkotást.

Hát ugyan miféle törvényalkotást akadályozott meg az ellenzék? Hisz oly nagy törvényalkotások, minő a közigazgatási bíróság szervezése, a kuriai bírászkodás, a büntető perrendtartás, aránylag nagyon is rövid és sima parlamenti tárgyalással mentek keresztül. Persze kormányparti szemüvegen át nézve az ellenzéknek minden kritizáló felszólalása „a rendes munkálkodást akadályozó” akadékoskodásnak látszik, csak hogy ezzel a feloszlataást indokolni nem lehet, mert olyan ellenzék az új képviselőháznak sem lesz,

„Pécsi Figyelő” tárcája.

Emlékezés.

Felzokog a szívem, feljajdul a lelkem,
 Ha úgy néha-néha reád emlékezem.
 Könny ragyog szememben, ki is csordul
 gyakran,
 Hogyha eszembe jutsz, kinos óráimban.

Feltűnik előttem ragyogó szempárod;
 Látom eperajkad, hallom kacagásod,
 Mely szívembe nyílal s betölti egészen;
 Hisz engem kacagsz ki, mulatsz szerelmemen.

S pedig hányszor mondtad, hogy szeretsz te engem,
 Mint harmat a virágon, — úgy csüggsz szerelmemen.

És én biztam benned, hittem könyeidnek,
 Melyek szerelemről, hűségről beszéltek.

Bár ne hittem volna, bár ne birtam volna,
 Most nem lenne oly nagy árva szívem buja.
 Most tán nyugodtabban, boldogságban élnék,
 S új regg virradattól annyira nem félnék.

Igy meg örök keserv, bu az osztályrészem,
 Mint sorvadó beteg, napjaim úgy élem.
 Csak mikor azt hallok, hogy boldog vagy
 újra,
 Akkor derül csak ki, borús egem napja.

Mert ne gondold ám azt, hogy tán átkoználak,
 Hogy csalfa szemeid most másra kacsin-
 tanak.

— Áldlak, amíg élek; hisz rögs utamon
 Hogy virág is nyílott, azt neked tudhatom.
 Te voltál a virág, életem szerelme,
 A mely nekem nyílott s melyet — más szakit le.

— — — — —
 Adja meg az Isten azt a boldogságot,
 A mit tőlem elvont a te hűtlenséged, a te csalfaságod.

Csontos Sándor.

Irodalmi betegségek.

Halomszámra teremnek a legexotikusabb könyvek a magyar női társadalomról. Sűrűn követik egymást a legexcentrikusabb tárcák, melyek hősei megfoghatatlan erkölcsű nők. Fiatal írók és veterán dilettánsok nyakrafőre másolják Maupassant erényei nélkül az ő tévedéseit.

És a könyvkereskedők a legkapósabb „női jellemrajzokat”, „tanulmányokat” és „lélektani rejtélyeket” kínálják fűnek fának, Szentül azt hiszik, hogy most ez az irodalmi irány.

Ez az üzleti szempontból rendkívül termékeny, de irodalmi értékben szánalmasan meddő korszak veszedelmes irányt kezd meghonosítani. Most csupa olyan asszony jelenik meg előttünk érdekes tüneményül, tetszetős például, akinek sejtelve sincs erényről, fogalma sincs az erkölcsről és a becsületeségről.

A Maupassant-kodó irodalom ez idő szerint olyan alakokat teremt, amelyek az erkölcsi romlottság legalsó fokáig jutottak, de azért mindannyian előkelő nők. Férjes asszonyok, a kik megcsalják szeretőiket, csalárdanyák, a kik viszonyba lépnek barátúik férjével, menyasszonyok, akik már az oltár számolyán kezdik a házasságtörést szentségtelen hazugsággal; a gavallérok néha fickók, de azért hősök; a férfiek szánalmas epizódalakok; a gyermekek kellemetlenségük s a becsületes asszonyok ismeretlenek.

Sokszor elgondolkoztam azon, hogy ugyan honnan veszik ezek az urak modelljeiket? Hiszen a ki ismeri a magyar társadalmat, az keresve sem talál ott olyan női

amely lemondjon a kritika jogáról, a mi-
nek gyakorlása legfőbb kötelességét képezi
minden ellenzéknek.

Az már előbb hihető, amit kormány-
párti lapársunk további indokolás gyanánt
felhoz, amely szerint feloszlatandó volt az
országgyűlés, mert már minden párt
mozgolódott, szervezkedett; veszedel-
mes lett volna tehát a kormánypártra az
ellenzéknek még több időt engedni a
szervezkedésre, mert a kormánypártnak
mindig egyik főerőssége volt a választá-
soknál az ellenzék szervezetlen volta.

A kormánypártnak nincs szüksége
nálunk szervezkedésre, hiszen azt mindig
hivatalosan szervezik; a választók össze-
írásától kezdve egészen a választás igazol-
lásáig minden hivatal azon dolgozik, hogy
a kormánypárt szénáját rendben tartsa.
Erre való tekintetből készülnek a választá-
si lajstromok; ebből a célból lesznek
mozgósítva a hivatalok összes alkalmazottai
a választásnál; jelöltek, pénzt és hatalmi
támogatást a központból küldenek; választá-
si elnökökről, akik a kormánypárt mal-
mára hajják a vizet, a kormány állandó
főkortesei, a főispánok gondoskodnak:
mire való lenne tehát ott a választók
önálló szervezkedése, hiszen ugysem tehet-
nének egyebet, mint áment mondani azokra
az intézkedésekre, a miket helyettük a
hivatalos közegek már ugyis megtettek.

Hasztalan szépitgetik tehát odaát a
dolgot; a képviselőház feloszlatására azért
volt szükség, hogy olyan képviselők lé-
gyenek választhatók, akik reverzálisan
adnak a kormánynak, hogy
megszavazzák vakon a köz-
gazdasági kiegyezést, akármi-
lyen alakban kerüljön is az eléjük s a
mi fő, a kvótafelemelést az
osztrákok szája ize szerint.

Hogy pedig ilyen biztos többséget
összetoborozni lehessen, az ellenzéküket
össze kell törni, nem szabad tehát nekik
időt engedni a szervezkedésre s ezért
minél előbb ki kell írni az új választásokat.

alakokat, a milyennel most megtelik a
magyar irodalom csarnoka.

Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy
ezek a megfoghatatlan munkálatok nem a
magyar nemzeti irodalom gyümölcsei. Ezek
párisi kaméliák, de nem élő, hanem csinált
virágok. Nincs ott a magyar női társadalom
s talán nem is lesz ott soha, — hová ez idő-
szerint bizonyos szépirodalmi, vagy nevez-
zük ösztönben, csunyatirodalmi irányzat sú-
lyesíti.

Azt mondják és el is hiszik egymásnak
a szép szörnnyetegek teremtői, hogy ők az
életből írnak. De milyen életet ismernek?
Hányszor fordulnak meg olyan nők társasá-
gában, ahol eleven cáfolatot és élő tiltakozást
találnának a kigondolt bűnökre, a megszípi-
tett erkölcselenségre s az általánosított ha-
nyatlásra? Keresték-e az erényt? Mert csak
bűnt ismernek. Szemébe néztek-e a mosolygó
ártatlanságnak? Mert csak a kecsesség mű-
vészetéről írnak. Láttak-e már boldog csa-
ládi kört? Mert csak züllött házasságokat fe-
stének. Találkoztak-e már jellemes és tartal-
mas emberekkel? Mert csak léha és kaland-
vadász hőskről van tudomásuk. Elemesték-e
az anyai szeretet fenségét? Mert csak élvek
után sóvárgó hőnöket teremtettek. Foglal-
koztak-e valaha komoly lélektani tanulmá-

H i r e k.

Pécs, 1896. szeptember hó 24

Miért voltam én tíz évig láncos kutya?

Eselőtt tíz évvel egy hűvös őszi délután
abban a kávéházban ültünk, a hol Pécsnek
legszebb hölgyei a király utcából kijövet
szokták nyájas mosolygásaikkal mulattatni az
unalmas kávéházi kompániát... A ragyogó
napnak sugarai oda tapadtak az üvegtáblákra
s szinte vakító fényt vetettek a járó-kelőkre.

A csábító mozlinos fátyol alól olyan
bűbájosan ragyogtak a szebbnél szebb szemek;
néhánykor pillanatokig megállt rajtok az em-
ber tekintete s mennél tovább nézte, annál
ragyogóbbak, annál szebbek és annál csábí-
tőbbak voltak... a misztikus csöndet egy-
egy mély sóhaj zavarta meg, de nem az igazi
lelki sóhaj, a mely legtöbbször a szerelme-
sek sziveiben szokott megnyilvánulni, hanem a
vad szenvedély által felkorbácsolt ösztön, a
mely rabolni, gyilkolni is képes, ha kell...

Ilyen vágytól voltam én is felháborítva,
a midőn a sok közül megláttam egy gyö-
nyörű szép barna asszonyt s szinte őrdöngve
a szenvedélytől suhant le ajkamról az a szó:
— Oh, ezért az asszonyért lennék én
tíz évig láncos kutya!

Nos, meséljem-e tovább, nyájas olvasóim,
hogy mi történt velem? (Az igaz, hogy nem
szép, ha az embernek olyan természete van,
hogy nem tud semmit se eltitkolni mások
előtt, de hiszen én nem tehetek róla, ha az
asszonyi szokás rám maradt, hogy mindent
ki kell fecsegnem.) És a hogy kimondtam azt
a szót, biz' Isten, olyan láncos kutyává vál-
toztam, mint a minőt régen nem láttam a
Mecsek alatt.

Őnök bizonyára nem fogják azt hinni,
nyájas olvasóim, de az igaz, hogy minden
hazugsághoz bizonyíték szükséges, de én ép
pénsséggel nem bírom bizonyítani, csupán arra
emlékszem még, hogy egyszerre eltűnt rólam
az elegáns ruha, (ne vegyék szerénytelenség-
nek, ha elegánsnak mondom magamat, mert
hát tetszik tudni, mielőtt még nem voltam
komondor kutya, a gigerlik közt majd én
foglaltam el az első helyet) s fehér piké mel-
lénem valami utálatos komondor szőr ce-
rélt fel, fényes laktópánomat valamelyik éhes
ujásgró kollegám dugta szobrára, a míg a többi
kollegáim hol-hol oldalba rugtak.

Mit mondjak! mikor még a szemtelen
pincér is kirugással fenyegetett, holott annyi
borraival bezsebelt tőlem a gazember.

nyokkal? Mert még csak sejtelmük sincs
pszichológiai és filozófiai mélységről.

Elmesélésük fölszines elmefuttatás, szel-
lemességük ötletszerűség, filozófiájuk zür-
zavaros, moráljuk ingoványos, költői igazság-
szolgáltatásuk felháborító.

Egész emberöltőkre meg lehet mérgezni
a nemzedékeket ilyen szellemi táplálékkal.
És ez a mai elbeszélő irány legkomolyabb
veszedelme.

A rossz asszonyok hibáinak túlzott fel-
halmozása, a feslett élet tetszetős formában
való védelme, a bűnök mentése, a vétek
igazolása, szóval a bűnhődésre méltó fogyat-
kozások szépítése, mintha csak kívánatos
akarná tenni azoknak a jogosultságát irodal-
munkban.

Niucsenek meg azok az idegekkel érző,
vérök szerint gondolkodó, minden erkölcsi
lenséggel furfangosan és gyorsan szóbaálló
és megalkuvó nők a magyar társadalomban
s így nem szereshetnek számukra polgári
jogot a magyar irodalomban sem. Meg lehet
írni valamit magyar nyelven, anélkül, hogy
magyar mű lenne belőle.

A becsületes asszonyok ebben a feslett
literatúrában ismeretlen lényekké kezdenek
válni. Azok nem érdekesek. Amint hogy
éppen a maupassantkodó írók, a szerénységet

Csodálatos, hogy én még kutyának sem
voltam olyan kutya, mint a többi; mert a
mint végig szaladtam a király-utcán, olyan
valami sajátságos érzület fogott el, hogy majd
megveszttem; mert hát tessék most elképzelni
egy komondor kutyát, a kinek a feje tele
van emberi gondolatokkal, hogy mit csinálhat
az, ha rájön a bolondulás órája.

Akkor tudtam csak meg, hogy az eman-
cipált hölgyek kutyái sokkal műveltebbek,
mint a mi kutyáink, mert akadt egynehány,
aki nyájasan közeledett felém — hát mi türés-
tagadás, bizony én még kutya koromban is
fejtettem ki egy kis eleganciát, — mert hát
tetszik tudni, a mikor a fízetőpincér méltó-
ságteljesen kirugott. — a nyomorult — egye-
nesen haza szaladtam a volt háziasszonyom-
hoz, Ibolyacsekénéhez, a ki már hetvenhárom
izben érezte tavasszal az ibolya szagát,
vagyis hetvenháromszor suhogott el a feje
fölött a lágy tavaszi szelő és mondhatom,
hogy neki köszönhettem kutyaságom sajátság-
os eleganciáját, mert csupán fenyegetésből
nyirbálta le hosszú komondor szőrömet, ha
meg nem fizettem neki a havi szobapénzt.

Ebből is láthatják, nyájas olvasóim,
hogy milyen önzők az emberek...

Tehát én a szó szoros értelmében kutya
voltam, még pedig nem is angol dogg, se
nem mopszli, se nem agár, se nem rattler,
hanem egy közönséges komondor kuvasz.

Oh, egy komondor kuvasz!

Ujból kezdtem az életet; két ablakos
utcai szobámat egy kutyaórával cseréltem fel
s éjjelenként veszettül ugattam a vén, sápadt
holdat, a ki olyan gunyosan mosolygott reám.

Másnapra, a mikor a kávéházba indul-
tam, már ott várt az ajtóban az udvaros s a
cirokseprővel olyan hatalmasat suhintott a
hátamra, hogy majd lerogytam alatta...

Bizony nem tetszett nekem az a kutya-
élet sehogysem s elhatároztam magamban,
hogy egy — kutya-egyletet fogok alakítani;
s a midőn egybegyülekeztünk, hát egy nyir-
bált fültü mopszli nem leugatta az indítványo-
mat, akárcsak egy utazó vigéctől tanulta volna,
ugy pergett a nyelve s minden áron egy
rattler akarta az elnökséget magáévá tenni,
s programbeszédet tartani, hanem a bestiák
azt is leugatták...

S így szétfutott, a ki merre tudott. Fu-
tás közbea felbuktam, cudarul káromkodni
kezdtem, a minek a jele az volt, hogy ismét
emberré változtam. Emberré, tíz évig való
kutyaság után; emberré éppen ma déli 12
órákor.

hülyeségnek, a vallásosságot naivságnak, a
hazafiságot görögützének, az idealizmust be-
tegségnek tartják s csak a maguk káros és
veszedelmes, de azért élelmes és üzleti cé-
lokra szánt termékeiket védik, magasztalják
és értékesítik.

A becsületes asszonyok típusa tehát
ismeretlen a mai, legrohamosabban terjedő
könyvekben!

Kigondolt kalandokkal, nem sok fejtlé-
résbe és lelkiismeretbe kerülő modern nem-
zetközi Magdolnákkal népesíteni be az iro-
dalom berkeit, elemezni buvárkodás, philo-
sophálni filozófia és lélektanba bocsátkozni
pszichológia nélkül, mindenesetre könnyebb
munka, mint a visszája.

Tiszteletes asszonyok társadalma is-
meretlen régió azok előtt, akik nem forognak
benne. De ez a régió olyan verőfényes és
olyan tiszta, hogy a feslett élet szennyéhez
szokott írók talán nem is érzik jól magukat
benne. Nem tudnak olvasni az élet valódi
soraiban, mert csak a sorok közt szeretnek
olvasatni saját Babylonjukban. Bántja őket
az erény fénye, a becsületes napvilága,
mert a sugár születését is a napfoltoknak
tulajdonítják.

Nem ismerik sem a magyar társadalmat
a jelenben, sem a múlt fenséges női alakjait.

Vesztettül futottam oda, abhoz a szép, barna asszonyhoz, hogy tiz évi kutyaságomnak jubileumát lábai előtt leborulva ünnepelek meg és képzelmek: a mikor benyitottam az ajtót, mit láttam, Istenem, mit? Egy utálatos kővér asszonyt, a kinek háromnegyed tucat gyerek csüngött a nyakán, ő pedig a férje nyakán.

Ijedtemben majd ismét kutyává változtam. Ugy illett akkor az az asszony én hozsám, mint Adonishoz egy rácvárosi kofa.

Tehát ezért voltam én tiz évig láncos kutya?!

Napirend 1896. szeptember 25-én.

Naptár: péntek, szept. 25. — Róm. kath. Kleofás. — Prot.: Kleofás. — Görög-kel. (szept. 13.) Fölt. t. avat. — Zsidó: Tischri 18. — Nap két 5 óra 36 perckor; nyugszik 5 óra 34 perckor. — Hold két este 6 óra 27 perckor; nyugszik reggel 9 óra 17 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 15 Celsius fok meleg; légnyomás 745. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hűvös, szeles idő és eső várható.

(A város zárszámadásai.)

Tegnap küldetett szét a bizottsági tagoknak Deutch Kornél főszámvevő szakavatott összeállításában a városi zárszámadás 1895 évről. A pénztári mérleg 2,017.591 frt 15 kr. bevétellel szemben ugyanannyi kiadással zárul. A kaszárnnyak után a város 42.125 frt 86 kr. bért kapott a katonai kincstártól; a városi fekvő javak jövedelme 49,941 frt 56 krt tett ki, a borvám krajcárokból 12.809 frt 35 kr, a helypénzszedési jog bérletéből 38.231 frt 60 kr, a kövezetvám bérletéből 23.013 frt 13 kr folyt be; a fogyasztási és italadókból 203.036 frt volt a bevétel, míg a kincstárnak ezzel szemben a 211.456 frt bért fizetett, azonban a város az 1894-iki kezelés jövedelméből 14.512 frt 93 krnyi visszatérítésben részesült a kincstár részéről. A kiadási tételek közül megemlítendőnek tartjuk, hogy a tisztviselők és szolgálók fizetésére 99.631 frt 09 kr, utcai világításra 17.350 frt 94 kr, a város kövezésére 24.367 frt 49 kr, utcák tisztántartására 20.415 frt 80 kr, iskolai célokra 68.211 frt 71 kr fordított. Részletes felvilágosítást nyujt ezen

Nem Zrinyi Ilonákkal, hanem párisi divat szerint öltözködő, gondolkodó és cselekvő hiszterikus női jellemekkel foglalkoznak, kiknek természetesen első sorban is jellemtelemeknek kell lenniök, különben nem érdekesek, másodsorban pedig francia szólásokat használniök, anélkül, hogy sokan csak egy árva szót is tudnának franciául. Mit szólna a mai legujabb női alakokról az ideális Kölcsey, a szigorú Bajza vagy a kérlelhetetlen Gyulai, ha ugyan olvasná őket? Volt-e már valaha ilyen irodalmi üzleti szellemünk?

Ezek a magyarul (nem is mindig magyarul) megírt művek valóban nem a magyar nők jellemét festik. Kompilált nő karaktereket szállítanak be külföldről. Az üzleti sikerért keletkezett újabb regényekben és novellákban nincsen magyar vér, nincsen nemzeti szelle. Ködös nemzetközi chablonok azok mindannyian.

Maupassant-t nem a „becsületes asszonyok“ vitték az örültek házába. A mai üzletre számító műveket sem fogják a becsületes asszonyok megóvni a leglesújtóbb itélettől, mely rájuk kárhóztató jövőben vár. Az irodalomtörténet, a becsületes asszonyok társasága pedig sohasem fogja szentesíteni azt az ephemer sport irodalmat melyből hiányzik a valódi magyar szellem s a becsületes magyar asszony.

kivül a zárszámadás egészen az 1879. évig visszamenőleg a D. G. T. által befizetett 968.100 frt törzstőkének hovatfordításáról, mely volt és nincs. A város összes vagyona 7,040.098 frt 24 kr értéket képvisel, a miből levonva az 1,470.356 frt 87 krnyi összes adósságot, a város tiszta vagyona 5,569.741 frt 37 krt tesz. A városi tisztviselők nyugdíjalapja 63.027 frt 14 kr törzsvagyon fölött rendelkezik, a gyámpénztár kezelése alatt az elmúlt év végén összesen 612.081 frt 31 krnyi érték kezelte. A város kezelése alatt álló alapítványi tőkék összesen 244.677 frt 63 krnyi értéket képviseltek. Végül megemlítjük, hogy városi pótdó és legelőadó címén 93.900 frt 74 kr. folyt be a városi pénztárba. El nem mulaszthatjuk ez alkalommal a városi főszámvevőnek a gondos és körültekintéssel keresztülvitt nagy munkáért, a szépen és a könnyvezetés szabályainak szigorú betartásával vezetett, valóban dicsőretet érdemlő fárasztó munkájáért e helyen is elismeréssel adózni, mert arra valóban rászolgált és mindenki, aki figyelmesen átvizsgálja ezt a zárszámadást és ért a dologhoz, e tekintetben igazat fog nekünk adni.

— (Téli menetrend.) A magyar királyi államvasutak vonalain jövő hó 1-én a téli menetrend lép életbe, melynek ránk vonatkozó változásait a következőkben közöljük. A budapesti-ujdombóvár-fiumei vonalon az abbaziai és cirkenicei fürdőhelyeknek október hónapban való erősebb látogatottságára, valamint szintén az ezen időre eső nagyobb olaszországi kirándulásokra való tekintettel a Fiume és Velence, valamint a Fiume és Ancona közötti gyors-hajókkal közvetlen összeköttetésben a Budapest és Fiume között mindkét irányban hetenként kétszer közlekedő luxus-vonatok egyelőre október hónap végig hagyatnak forgalomba.

A Budapestre való érkezésnek kedvezővé tétele céljából Fiumétől Budapestig egy új gyorsvonat helyeztetik forgalomba, mely vonat Fiuméből d. u. 5 óra 30 perckor fog indulni és Budapest k. p. udvarba reggel 8 óra 40 perckor fog érkezni, ellenben a jelenleg Fiuméből éjjel 10 óra 10 perckor induló és Budapest k. p. udvarba d. u. 1 óra 45 perckor érkező gyorsvonat forgalma Fiume és Uj-Dombóvár között azonban a jelenleg Pécsről d. e. 8 óra 24 perckor induló gyorsvonatnak folytatásaképpen, mint pécs budapesti közvetlen gyorsvonat továbbra is forgalomban hagyatik.

Gyékényestől Uj-Dombóvárig egy új személyvonat rendszeresítettik, mely Gyékényestől a déli vasutnak Nagy-Kanizsa felőli személyvonatával csatlakozásban reggel 9 óra 20 perckor fog indulni, Uj-Dombóvárra 9 óra 52 perckor fog érkezni és a pécs-budapesti közvetlen gyorsvonathoz csatlakozik.

Ezen vonat Somogy-Szobbon a Balaton-Szt. György és Barcs felőli; Kaposvárott pedig a Mocsolád és Fonyód felőli csatlakozást közvetíteni fogja Budapest felé

E vonat rendszeresítése folytán a Gyékényesről jelenleg reggel 7 óra 6 perckor induló és Uj-Dombóvárra d. u. 1 óra 16 p. érkező vegyes vonathoz forgalma Gyékényes és Dombóvár között megszüntetetik és csak Dombóvár és Uj-Dombóvár között hagyatik forgalomban,

A Budapestre jelenleg éjjel 9 óra 55 perckor induló és az ide reggel 7 óra 55 perckor érkező személyvonatnak forgalma Budapest és Uj-Dombóvár között megszüntetetik. Ellenben Budapest és Adony-Szabolcs között mindkét irányban egy-egy új vegyes-vonat helyeztetik forgalomba, amely Adony-Szabolcsról reggel 5 óra 35 perckor

fog indulni és Budapest k. p. udvarba reggel 7 óra 55 perckor fog érseni; az ellenirányban pedig Budapest k. p. udvarból este 6 óra 20 perckor indítatik és Adony-Szabolcsra éjjel 8 óra 42 perckor érkezik.

Megszüntetetik továbbá a Dombóvárról jelenleg éjjel 10 óra 52 perckor Uj-Dombóvárra és az Uj-Dombóvárról éjjel 8 óra 20 perckor Dombóvárra induló személyvonat. valamint a Fiume és Delnice között az ünnep- és vasárnapokon Fiuméből d. u. 2 órakor induló és oda este 9 óra 50 perckor érkező helyi vonat.

Végül a Budapestre este 8 óra 30 perckor Fiuméba induló és innen d. e. 8 óra 20 perckor Budapestre érkező személyvonatoknál Budapest és Adony-Szabolcs, valamint Gyékényes és Zágráb között a szomszédos forgalmu menetjegyeknek használata kisáratik.

Az új-bombóvár—b.-bródi és szabadkádáljai vonalon megszüntetetik a Szabadka Dálja és B. Bród között közlekedő gyorsvonat.

A jelenleg csak Pécs és Eszék, illetve Bród és B.-Bród közlekedő, — Pécsre a Budapest felé, illetve felől közlekedő gyorsvonatokhoz csatlakozó éjjeli személyvonatok forgalma az eszék-bródi vonalrészre is kiterjesztetik. Ezen új vonat Eszékről éjjel 11 óra 20 perckor fog indulni és Bródba reggel 3 óra 35 perckor fog érkezni; az ellen-vonat pedig Bródból éjjel 12 óra 1 perckor indítatik és Eszékre reggel 5 óra 4 perckor fog érkezni végül a B. Bródból jelenleg 3 óra 30 perckor induló személyvonat csak Bródból kiindulól fog Uj-Dombóvárig közlekedni és a Fiuméből éjjel 10 óra 10 perckor induló gyors és a Dombóvárról éjjel 10 óra 52 perckor, valamint a Budapest keleti pályaudvarról éjjel 9 óra 55 perckor Uj-Dombóvárra induló személyvonatok szeptember 30-án, illetve szeptember 30-áról október 1-jére hajló éjjelen már nem fognak közlekedni, ellenben az új menetrend szerint Fiuméből d. u. 5 óra 30 perckor Budapestre induló gyorsvonat és Budapest k. p. udvarból este 6 óra 20 perckor Adony-Szabolcsra induló vegyesvonat már szeptember 30-ikán indítatik.

— (Mohácsi ünnepe.) A mohácsi magy. kir. állami fiu- és polgári leányiskola új épülete alapkövének elhelyezési ünnepélye ma folyt le. A szép ünnepély — mely a mohácsiak kulturéletének egyik újabb mozzanatát bizonyítja — reggel 9 órakor kezdődött a püspöki templomban hálaadó istentisztelettel. A templomot zeufolásig megtöltötte a közönség, az előljáróság és tanítói kar összes tagjaival élén. A mise alatt a polgári iskola növendékei karéneket adtak elő. A hálaadó istentisztelet után délelőtt 10 órakor volt meg az alapkö elhelyezése. Az intézet növendékei előadván Erkel „Hymnusz“-át, Salamon József, megyei tanfelügyelő emelkedett szellemű, magvas alkalmi beszédet tartott. Utána Vámosy Anna, a polgári leányiskola IV. osztályának növendéke elszavalta Vörösmarty „Hymnusz“-át s Brand Ede igazgató felolvasta az alapköben elhelyezett okmány szövegét, melynek elhelyezése után Zsivánovits Géza, a polgári fiuiskola IV. osztályának növendéke „Fohász“-t adott elő s a szép ünnepély a „Szózat“ elneklésével ért véget. Délben társas ebéd volt az „Iparosok olvasókör“-ben, melyen felkészültökben nem volt hiány.

— (Magyarország nagyasszonyának ünnepe.) Vassary Kolos biboros érsek hercegprímás e hónap 8-án szentelte föl szülővárosának, Keszthelynek stilszerűen

helyreállított ötszáz éves templomát, amelyben őt is keresztviszre tartották. Ugyancsak e helyről keltezte papságához intézett legújabb körlevelét a Boldogságos Szűz Máriának, mint hasánk nagyasasszonyának a római assentásktól engedélyezett új ünnepéről. A magyarok nagyasasszonyának eddig nem volt ünnepe; megtartását és évenként október második vasárnapján való megszentelését a hercegprimás határozott kérelmére millenniumi ajándékkul a magyar katolikusoknak XIII. Leó pápa engedélyezte, a ki es alkalomból egyszersmind külön misét is rendelt a papi szolozsmát a magyarok nagyasasszonyának tiszteletére. A már kinyomatott új miseimák magyar fordításban a következőképpen szólnak:

„Urísten, ki a szeplőtelen Szűz Mária köszbenjárására népünket számtalan jótéteménnyel halmostad el, engedd kegyelmesen, hogy akik Szent István első királyunk meghagyására, mint nagyasasszonyunkat és patronánkat tiszteljük itt a földön, annak örökös társaságát élvezzük a mennyben a mi Urunk Jézus Krisztus által, amen.“

— A másik ima es: „Uram, szent fölségednek a szeplőtelen báránnyt bemutatva, könyörgünk, tedd, hogy a Boldogságos Szűz köszbenjárása által hived atyáink ősi hitében megerősíttessenek s az eltévelyedettek az igazság útjára visszatérve es üdvösséges elodellel tápláltassanak, amen.“

A papi szolozsmakönyvben a magyarok nagyasasszonyának ünnepére olvasmányképpen Eszterházy Pál nádor imájából van egy szép részlet latin nyelven fölveve s a himnuszok is sajátos vonatkozásokkal vannak Magyarországra. A hercegprimás körlevelében részletesen intéskedik, hogy október 11-én a magyarok nagyasasszonyának tiszteletére rendelt új ünnepet minél nagyobb fényvel, bensőséggel üljék meg a katolikusok.

— (Hímen.) Mautner Sándor f. hó 29 én köt házasságot Siklóson Sonnenfeld Berta kisassnnyal. A házassági frigykötés az anyakönyvvesetői hivatalban délelőtt fél 10 órakor less; fél tizenegyor pedig az israélita templomban ünnepélyesen meg fog áldatni.

— (Jogakadémiánkról.) Évről-évre tapasztaljuk, hogy jogakadémiánkat mindig többen látogatják, míg Pozsonyból azon hírt kapjuk, hogy az ottani jogakadémián a hallgatók száma a lehető legkevesebb. Nálunk 1894-ben 12, 1895-ben 30, 1896-ban már negyvenkét hallgató iratkozott be az első évi tanfolyamra, ma tehát harminccal többen, mint három évvel ezelőtt. Fényes bizonyítéka es is annak, hogy kormányunk rövidlátó; Pozsonyban akarja a 3. egyetemet felállítani, hol nincs a jogakadémiának hallgatója, míg azon tény, hogy Pécsnek főiskoláját messze vidékről is felkeresik, hogy a fiúmeiek mind Pécsre jönnek jogot hallgatni, hogy a reálisokólából, mióta ott a latin nyelvet tanítják, évről-évre többen lépnek a jogi pályára és mindannyian a pécsi iskolát keresik fel, azt kívánja, hogy az esetleg létesítendő harmadik egyetem Pécsen állítsák fel. Van is most élet az akadémián, a segélyegyleti és olvasóköri választásokra nagyban készülnek jogászaink, az idősebbek kortekednek és minden igyekezetük oda irányul, hogy a „balek“-okat megnyerjék az ő jelölt-

jüknek, az ő „ügyüknek“, hogy szabad idejüket, az olvasókörben eszméket cserélve, tudományos és szépirodalmi lapokat és könyveket olvasva, töltsék el. Október 1-én az olvasókör tartja alakuló közgyűlését, est meg fogja előzni az einőkjelölt programmbeszéde. Október 3. napján az első évesek ismerkedési estélyt rendeznek, asután majd csak kitalálnak ismét megszokott leleményességükkel újabb casus bibendit.

— (Érdekes lelet.) Furcsaságánál fogva érdekes leltre bukkantak tegnap este a Széchenyi-téren. Egy feloldott kis csomag volt es, melyet úgy látszik késakarva hagyott ott valaki, hogy ne kelljen tovább cipelnie. A csomagban egy csomó nyomtatvány volt; a nyomtatványok pedig kétfélek voltak, az egyik kisebb, a másik egész lepedőnagyságu. Mind a két a'aku türelmes papiros tele van nyomtatva egy ugynevezett „felhívás“-sal, melyek közül a kisebb és rövidebb „Pécs és környéke szegény dolgozó népéhez!“ van intésvé. A címből következtetve, akik est a felhívást irták, ismernek hát „gazdag“ dolgozó népet is, mert különben csak nem vesztegetik a tintát a „szegény“ epitheton oransra s így az a kifogásuk, hogy a „gazdag“ nem dolgozik, már ennél fogva elesik. Ennyiből is észrevehető, hogy a felhívást a szocialisták intéstik Pécs „szegény“ dolgozó népéhez; de még inkább következik ez abból, hogy ismeretlen frázisaiktól szinte hemzseg a rövidke stilyakorlat, mely szerint „nincs betevő falatjuk sem“ s ennek a „cudar állapotnak“ a megszüntetése végett f. hó 27-én (vasárnap) délelőtt 9 órakor a Tornacsarnokban nagy népgyűlést hirdetnek, melynek tárgya less: Magyarország gazdasági és politikai viszonyai. A másik papirosan a szocialdemokraták programja olvasható, isleltől a vasárnapi népgyűlésen elhangosandó beszédekhez.

— (A vándorló legény kára) Ceizler Lénárd, könyvkötősegéd és Nürnbergből való; de nem jött Nürnbergből lovon, hanem Eszékéről Mohács felé gyalog. És itt érte az a kár, hogy a munka-könyvét és utlevelét elvesztette, a mire pedig nagy szüksége vagyon. Jelentkesett tehát azonnal a mohácsi szolgabíróságnál, a hol az elveszett munkakönyvet és utlevelet semminek jelentették ki és új okmányokkal kártalanították a nürnbergi vándort. A semminek bejelentett munkakönyvet és utlevelet, ha valaki megtalálja, adja át a rendőrségnek.

— (Megugrott a büntetés elől.) Hatóság elleni erőszak miatt jött összeütközésbe fent Budapesten a rendőrséggel Mező Zsigmond, sárbogárdi születésű asztalos segéd. A kihágásért aztán büntetést szabtak reá, melyet most kellett volna kiállítani. Ehhez azonban nem érzett ceppnyi kedvet sem Mező Zsigmond s egy szép napon csak eltűnt a fővárosból, anélkül, hogy valakinek megmondta volna, hová megy. A büntetést nem akarják neki elengedni és most körözik itt Pécsen is, hogy ha megtalálják, a kihágásért rá mért büntetést leüllessék vele.

— (Az országos gazdakongresszus.) A IV. országos gazdakongresszus végrehajtó bizottsága vaskos füzetet adott ki, mely a kongresszus történetét, szervezetét,

tagjainak névsorát és előadói javaslatait tartalmazza. A füzet minden kongresszusi tagnak megküldetett, hogy a szükséges tájékozást megszerezhessék. A kongresszusi tagok jegysékebe mindazok felvételtek, a kik jelentkestek, vagy az egyesületek által bejelentettek, de részvételi joggal természetesen csak azok fognak birni, a kik a tagsági díjat be is fizetik. Tévedések kiküldése végett figyelmébe ajánljuk a kongresszusi tagoknak a szétküldött vasuti igazolványok szövegét. E szerint kedvezményes vasuti jegy csakis vegyes vagy személyvonatokon vehető igénybe, tehát gyorsvonaton nem. Továbbá az igazolvány csakis a kongresszusi tagok személyére nézve érvényes; családtagok igénybe nem vehetik. Ugyanigy a kiállítási belépő jegyeket is csak a kongresszusi tag használhatja, a tagsági jegy felmutatása mellett.

— (Hálátlan gyerek.) Egy helybeli cipész-család tagjai a napokban megszapordtak. De ne tessék félreérteni . . . egy inassal szaporodtak meg, mert az apa és két fia nem gyózi a munkát, hát a két inas mellé még egy harmadikról is kellett gondoskodni. És találtak is s így szaporodott meg a cipész-család, melynek legelső gondja volt, hogy az új inast jövendő hivatásához és a család fényéhez méltóan felruhazzák, hogy ne váljék szegényére se a cipész iparnak. se a családnak. És így is tettek. Vettek a fiúnak szép, új öltözet ruhát, kalapot, kiválasztottak neki egy pár kirakatot látott cipőt is és ezzel az új tag fel volt avatva a család belső emberének. A „belső“ emberből azonban csakhamar „külső“ ember lett, mert a fiu, miért, miért nem, tegnap éjjel a szoba ablakát, a hol munka után édesen pihenhetett volna, kinyitotta és azon át megszökött. Persze, az új ruhát, kalapot és cipőt sem felejtette el magával vinni, hogy legalább valami emléke legyen jóakaróitól s ne vádolhassák hálátlansággal, hogy még az ajándékot is megveti. A hálátlan gyereket különben keresik.

— (Millennáris sikkasztó.) Horch Ábrahám lipódi lakos tegnap este, a kiállítás megtekintése után haza utastában, Dombóvárott egy kis pihenőt akart tartani. Azért kiszállt ott és málhájával együtt, mely meg volt terhelve kiállítási emléktárgyakkal, bement a városba. Ott éjjeli szállást keresvén, ajánlkozott mellé kalauzul s még inkább a nehéz táská vivésére egy suhancgyerek. Horch el is fogadta a gyerek ajánlkozását és átadta neki a pakkját, hogy segítse vinni. A gyerek elvesette aztán egy utcába, hol egy hás előtt megállva, azt tanácsolta neki, hogy itt olcsó szállást kaphat egy magános öreg asszonynál; azonban kívül várja meg, mert ő majd bemegy és megkérdezi, hogy nincs e elfoglalva az éjjeli szállásra kiadandó szoba. A suhanc be is ment, emberünk pedig várta türelmesen. Várta vagy egy negyedóráig; de akkor már elfogyott a türelme és utána ment a késlekedő legénynek. Odabenn aztán megtudta, hogy a suhancot nem is látta a házasszonya s az a tulsó utcára nyiló kapun kimenvén, elsökött a podgyászszal együtt. A millennáris sikkasztó még eddig nem került meg.

— (Unalmas huszonnégy óra.) Unalmas huszonnégy óra szállt át fejünk fe-

lett. Az egész éjjel csendes, nyugodt volt s még csak egy részeg ember sem háborgatta rendőrségünk éjjeli nyugalalmát. A nappal pedig bus, ősi esővel érkezett meg ránk és csobogott, zuhogott a sűrű eső alá a beborult égboltról. Nem csoda, ha ilyen időben nem történt semmi; hiszen kinek is lenne kedve ilyenkor összetűzni a rend és csend szabályaival s dolgot adni ebben az eső, unalmas időben a rendőrségnek. Nem történt semmi... fizetik ki ilyenkor a szenzációra éhes riportert, a ki unalmasan járja a rendőrség lépcsőfokait, unalmas mosolylyal vessi tudomásul, hogy nincs semmi szenzáció s hogy még a napi jelentés is üresen fekszik a főkapitány asztalán. De mégis... nincs szenzáció?! Hát nem elég szenzáció az, hogy nem történt semmi; hogy végre van egy huszonnégy óra, a mely idő alatt nyugodt a geberdusz, pihennek az asszonyi nyelvek és még csak egy kis parázs verekedés sem fordul elő. S ez a szenzáció oszlatja el a huszonnégy óra unalmasságát.

— **(Női kereskedelmi tanfolyam.)**

A Pécs városi iskolaszék határozata folytán a női kereskedelmi tanfolyam, a polgári leányiskolával, kapcsolatosan. október, 1-én megnyílik. A beiratások szombaton és vasárnap d. e. 9—12 óráig eszközöltnének az új polgári leányiskola igazgatói irodájában. Minden további felvilágosítást Reberits Imre igazgató ad.

— **(Duhajkodó kökény.)** Az arányosi kocsmában tegnapelőtt este véres vé-

rengzéssé fajult volna egy borközi állapotban keletkezett verekedés, ha a vendégek a kocsmából el nem távolítják a verekedés okozóját, egy ismeretlen vándorló legényt. A legény ott isszogatott a kocsmában, de szerfelett bosszanthatta az, hogy négy suhancgyerek is letelepedett egy asztalhoz és ott csendesen isszogattak. Minden áron beléjük akart kötni, azt hajtogatva, hogy őt Kőkénynek hívják s róla még nótát is csináltak már. A duhajkodó Kőkény végre bicakát rántott s így rohant a fiatal legényekre, a kik azonban közös akarattal kidobták a kocsmából. Erre úgy elpárolgott hogy mikor a csendőrség keresésére indult, már nem találták sehol.

— **(Lopás miatt a halálba.)** A sárbogárdi nádasban tegnapelőtt — mint írják — egy öreg ember holttestére találtak; a holttest már csaknem feloszlásnak indult s először mindenki arra gondolt, hogy a halál hirtelen következett be a nádasban járt embernél. Később azonban, mikor a hullát kivitték a nádasból és ruháit átkutatták, egyik zsebében egy cédulát találtak, melyre iromba betűkkel ez volt írva: „Hogy ki vagyok, ne keressétek. Loptam és a szegény elől a halálban kerestem menedéket.“ A vizsgálat astán kiderítette, hogy az ismeretlen ember gyufaoldattal mérgezte meg magát vagy két nappal azelőtt, hogy rátaláltak a holttestére a nádasban. Merről jött, hová való, nem tudták kideríteni mindez ideig. Bizonyára valami büntett terhelte az öreg ember lelkét, hogy megvált az élettől és az emberek szeméi

elől elvonulva a nádasban várta be halálát. Így akart eltűnni a világ szája elől; messze idegenből, hol a lelkét terhelő lopást elkövette, idáig bujdosott s itt a bujdosást végtére megunván, elhatározta, hogy véget vet megunt életének. A mit meg is tett és meg lehet, hogy a lelkét terhelő lopás titkát is magával vitte a halálba.

— **(Elhalasztott sáróvizsga.)**

A pécsi jókony négyzet óvóképző-tanfolyamának sáróvizsgálatát, a mely f. hó 23 ikára és 24-ikére volt kitéve, nem tartották meg a jelzett időben, hanem elhalasztották azt f. hó 28 ára, a jövő hétfőre. Ekkor lesz tehát a sáróvizsga megtartva, S a l a m o n József tanfelügyelő személyes elnöklése alatt.

— **(Kis halott.)** Vettük a következő gyászjelentést: „Ifj. Lajpog Antal és neje Antalik Mariska, fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a hön szeretett Aladár fiacskájuk, szenge életének 11-ik havában f. hó 24 én reggel 6¹/₂ órakor meghalt. A temetés f. hó 25 én d. u. 4 órakor fog a József-utca 15. sz. házból megtörténi. Áldás poraira!“

— **(Az igazoló bizottság ülésel.)**

Pécs szab. kir. város igazoló bizottsága, a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1897. évre érvényes névlajstromának megállapítása céljából jövő október hó 1., 2. és 3-ik napjain mindenkor délután 3-tól 5 óráig tartja a városi főjegyzői hivatalban K r a s s n a y Mihály kir. tanácsos elnöklése alatt üléseit, a midőn a felszólamlások a névlajstrom ellen megtehetőek. Ezen ülések berekeztése után a

X

„Ha minden elmarad:
Isten el nem marad.“

Alkonyat felé a rácok kis csapata egy erdőbe ért; annak fái alatt tartottak pihenőt, hogy utjokat nemsokára ismét folytassák. Lovakat kieresztették a kövér fűre legelni; maguk fegyverökkel kezükben leheváltak, a fák alatt, hogy egy kis nyugalmat élvezzenek.

Egy magas, széles koronájú fa alatt találjuk a kocsit, melyen a fogoly Kamarást hosták magukkal. Már nehéz aléltságából magához tért; alig bírja gondolatait rendbe szedni, hogy a szomorú valóról meggyőződhesen. De mégis, emlékszik mindenre; s a büszke férfi arcáról egy nehéz könnycsepp gördül le. Csak egy, az is tanuskodik a fájdalomról, mely keblében dul; hiszen sok, sok ok gyűjti szemébe azt az egy könnyűt. Elvesztett, legyilkolt fia, neje, barátai emléke; az emésztő aggodalom leányáért, azért a szőke angyaláért, atyai szive legdragább kincseért; s gyásza szeretett hazájáért, kinek annyi, oly sok ellensége van. Az az egy köny mindezekért hull; hanem szive fájdalma iszonyubb, kínosabb minden gyötrelmenél. Leánya, szeretett leánya sorsa miatt aggódik leginkább; még hallja szivtelen

meg, s légy készen. A vezér e szavai után ismét megújultak a csapások, s a kapu iszonyu sájjal dőlt be sulyuk alatt. Vad győzelemkiáltás között rohantak a rácok az udvarra; élükön a vezér, s mellette egy véres ruhájú vén ember, kardját átkok között forgatva... az agg Dimitrievics.

De nem fogadják az ostromlottak sem valami gyengéden az előre nyomulókat. A dühös ebek, alig nyílt meg előttük az összeomló kapuval a tér, bősülten rohantak az első támadókra s éles fogaik harapása alatt erőtellenül rogytak azok le; a két férfi pedig cselédjei élén gyilkos lövésekkel fogadta a tornácról a benyomuló ellenséget.

— Hiába küzdess, te dőlőfős nemes, karom utolér! Kiált rekedt hangon csapata élén a vezér,

Egy éles lövés felelt szavaira s oldala mellett az egyik rác halva rogyott össze. Az ostromlottak a szobák erős ajtóit mögé vonultak, a cselédek egyikét vérbea hagyva kívül.

Ismét megkezdődött a vad átkozódás s rekedt hangú kiáltások között az akadály elhárítása. Minden lépést vér árán tehettek meg a támadók, minden talpalatnyi helyet utolsó erőfeszítésig védelmezett az apa fiával, két cselédje is elesvén a behatoló lövésektől találva. De azért az ellenség mégis csak mindig nagyobb-nagyobb tért foglaltak el. Már az utolsó ajtón hangzottak az ütések, mely megett elszántan várta a halált a két Kamarás.

— Kamarás János, add nekem leányodat, kit egyszer megtagadtál tőlem; add nekem s életemnek megkegyelmezek.

felvételt megtagadó határozatok azonnal késbesítettnek s a névjegyzék 15 napon át a városbásán kifüggesztve lesz, mely határidő alatt az igazoló bizottság határozatai ellen esóval vagy írásban mindenkor a hivatalos órák alatt lehet felelbeszni.

— (Hosszabbodnak az éjszakák.)

A nyár elmúlását, az ós beköszöntét legjobban jellemzi az a körülmény, a mit sem az időjárás szépsége, sem már előre nem látható körülmény nem cáfolhat meg, hogy — hosszabbodnak az éjszakák, rövidülnek a nappalok. Tegnap még 5 óra 35 pe rekor kelt a nap és 5 óra 43 perckor nyugodott le; tehát tíz percet elvett az éjszakának tizenkét órájából. Ma azonban 5 óra 36 perckor kelt fel az óreg nap és 5 óra 34 perckor, tehát két perccel hamarabb nyugodott le a 12 óránál. Vagyis rövidülnek a napok; hosszabbodnak az éjszakák. Itt az ósz . . . teljes álmoságával . . . hosszú éjszakáival és . . . mulatságaival együtt!

— (Ismeretlen késelő.)

Fersker János, átai lakos tegnapelőtt este a szőlejéből hazafelé tartott. Az uton egy ismeretlen emberrel találkozott, a ki hozzá csatlakozott és beszélgetésbe bocsájtkozott vele. Semmi gyanus sem volt az illető s Fersker minden gyanu nélkül ment vele, midőn egyszerre az ismeretlen kést rántott elő és Ferskernek hátába akarta szurni. Fersker azonban félre ugrott és erős karjával megragadta a támadót s egyersmind segítségért kezdett kiabálni. Ez volt nyg látszik, szerencséje, mert a támadó, látván, hogy a kiszemelt áldozat nem vesztette el lélekjelenlétét, felhagyott további támadási szándékával s most már csak azon volt, hogy kisza-

badulhasson az erősen fogó karok közül. E végből még egy szurást tett s assal el is találta a megtámadott jobb karját 'ugy, hogy abból felszorkent a vér. Ekkor aztán elszabadulhatott az orvtámadó és neki is vette nyomban az utját a szőlőknek, melyek között eltűnt csakhamar és nem is találtak rá eddig. A megtámadott ember jelentést tett nyomban a csendőrségnél, azonban az ismeretlen késelőnek nem tudtak még esideig nyomára jönni. Úgy látszik, valami csavargó, a ki pénzt akart keríteni magának s ezért kísérelte meg a sikertelen támadást.

— (Furcsa hozomány.) Egy kereskedő boltjából tegnap este boltzáráskor elveszett a bolti kasszából 110 forint. Egy darab százás és egy tizforintos. Mikor a kereskedő a pénz elveszésére rájött, első gondja volt, hogy kérdőre vonja a boltban megfordult házi cselédséget. Ezek közül egyik sem látta az elveszett pénzt; azonban mikor kutatni kezdettek a pénz után, azt a konyhában a konyhaedények között megtalálták. Kitént aztán, hogy a pénzt a szolgálóleány rejtette oda. Mikor kérdőre vonták, fent a rendőrségnél, a leány egyre azt állította, hogy a pénzt találta s mivel menyasszony a szegény, kinek jövője lenne talán tönkre téve, ha most lopásért perbe fognák: gazdája megbocsájtott neki, előbb azonban a rendőrségnél megfogadatatta vele, hogy még az unokáinak is meghagyja, hogy ne akarjanak olyan furcsa mód hozományra szert tenni, a hogy ő akart, de rajta vesztett.

Legujabb brilliánt-ékszerek u. m. kar-kötők, gyűrűk, fülbevalók, haj-, mell- és nyaktűk, továbbá valódi arany, ezüst uri nől órák és láncok valamint valódi ezüst és china ezüst iparművészeti tárgyak és különféle ékszerek igen dus választékban és igen mérsékelt áron kaphatók Schönwald Imre ékszer-gyárosnál Pécsen, Király-u. hatyru épület. Kivánságra fenti cég minden-hová választékot beküld.

Szóbeli tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. évi szeptember hó 28 án.

1. Simon Péter és társai — Molnár és társai cég d. e. 8 és fél óra.
2. Soós István — Tamás János d. e. 9 óra.
3. Dr. Illés Samu ügygondnok — ifj. Krispenk Henrik d. e. 9 és fél óra.
4. Spányer Gáspár — Ámon József d. e. 10 óra.

1896. szeptember hó 30-án.

1. Spitzer R. — Deáky Sándor délelőtt 8 és fél óra.
2. Koleszár István — Ceizler Ignác délelőtt 9 óra.
3. Ifj. Uszodi Sándor — özv. Burger Ferencné és társai délelőtt 9 és fél óra,
4. Wámoscher Nándor és társa — Varga János és társa délelőtt 10 óra.

Szavaira nem hangzik semmi felelet. Apa és fia nyugodtan várják fegyverrel kezükben a támadók betörését. Nem is késnek azok soká; a bedőlő ajtón bősztűlten rohannak az ostromlottakra. Elöl a vezér s mellette a vén Dimitrievics. A büszke nemes arcán egy izom sem rándul meg; golyója, mely a vezérnek volt szánva, ismét egy rácot terített le oldalánál; s majd fegyvere agyával osztja halálos csapásait a bősztűlő támadókra, míg egy jól irányzott golyó karját azétzuza s ő aléltan rogy össze.

— Ismersz-e még, Kamarás János; emlékezel-e még Milicára? Apja áll előtted, hogy gaz szivedet általverje.

S a vén rác órtult dühvel rohan az ifjura, kinek golyója füttyülve sivit el mellette.

— Halj meg, gaz csábító!

S Dimitrievics tőre markolatig mélyed az ifju Kamarás mellébe. A rémitő arcu ember is összerogy; vállán darabokban szakgatta fel husát az egyik komondor éles fogaival; még a földön fetrengve iszonyu kinjában is közelebb igyekszik vonszolni véres tagjait áldozatához, hogy törét ujra keblébe mártsa; de arca még egyet vonaglik fájdalomában s karja lehanyatlik és ádáz melléből elfogy a lehellet.

— Vigyétek kocsimra, mutat a vérző Kamarásra elégtűl arccal.

Az utolsó ajtó már néhány ütés alatt bedől s a berohanók fegyverétől átütűt mellel rogy le az az ifju, ki ájult jegyesét tartja karjai között. S míg a vértűl ittas rákok kegyetlenűl döfik át az ájult Kamarásné, addig a vezér kiragadja a leroskadó Szívós karjaiból

a szőke fűrtű Juliskát s alélt ajkaira érzeki csókot nyomva, siet a holttesteken keresztül drága zsákmányával a szabadba,

Ott már jól fegyverzett csapat állja körül a horkoló lovaktűl vont kocsit, melynek fenekén kűtelékek között hever aléltan Kamarás János. A vezér felugrik lovára, nyergébe emeli maga elé drága terhét is s robogva vágat ki kísérete élén, mely a fogoly Kamarást a kocsiával együttűt kűrlűfogja.

A gyűztes támadók pedig felkutatnak mindent. Dehogy gondolnak már azokkal a véres hullákkal ott a földön; csendesesen fekűsznek azok; nem kell tűlűk remegniűk . . .

Feltűrik a drága butorok zárait; ékszert, aranyat, ezűstűt rakásiu hánynak a szobák közepén, s megosztják egymás között igazságosan. Majd lemennek a pincebe, hol csapra ütűk a nagy hordók részegitűt tartalmát. Mohón esnek neki a ragyogó nedvnek, egymást lűkdűve tűrekednek kedvűkre lakmászni belűle. S nemsokára erűt vesz rajtuk a mértűktelenűl élvezett ital, s tántorogva, szédűlve jűnnének fel a fojtű levegűbűl, de lábaik megtagadják a szolgálatot, s űk bezuzott fejjel hullanak vissza a pince kűveire.

Mások fenn az udvarban űlik meg a gyűzelem torát. Az éléskamra gazdag tartalmábűl lakomát csapva dűzsűlés közűt emelik kupáikat egymásra, míg űk is társaik sorsára nem jutnak.

A nap az ég tetejűrűl eműlva tekintett e minden emberi érzésbűl ki vetkűzűt vadakra, s eliszonyodva a gyűlűkos pusztitűstűl, egy sűtűt felleget vont szemeire, s csak azon át pillantott le néha a fűstűlűgű romokra.

Felhívás előfizetésre.

Az évnegyed közeledte alkalmából föl, hívjuk a „Pécsi Figyelő“ olvasóit előfizetéseiknek minél előbb való megújítására.

A „Pécsi Figyelő“ a jövőben is, miként a múltban, tántoríthatlanul kitart a függetlenségi és 48-as párt eszméi és programja mellett. Közel negyedszázados pályafutásunk fölment bennünket a bővebb önajánlástól.

Különösen érdekesnek ígérkezik a közelgő évnegyed az olvasó közönségre nézve a mennyiben a választások valószínűleg ebben az időben fognak végbemenni. A „Pécsi Figyelő“ semmi áldozatot nem kímél, hogy minden irányból, de különösen a vármegye választási mozgalmairól, gyors és pontos értesítést hozhasson.

A „Pécsi Figyelő“ tartalma és beosztása marad a régi, hivatásos újságírók által előállítva. Közleményeink mindig aktuális eszméket ölelnek fel és meggyeszerre visszhangra találnak.

Olvasóink szaporodtával kiadóhivatalunk napról-napra igyekszik a lap színvonalát emelni, egyre gazdagabb hírvivat és távirati rovat állván a közönség rendelkezésére, a miben nagyszámu vidéki és fővárosi tudósítónk járnak a szerkesztőség kezére.

Mióta a „Pécsi Figyelő“ napilap lett, olvasóink páratlan felkarolása tette lehetővé, hogy folyton haladva, ma már lapunk a legjobb szerkesztett vidéki lapok közé tartozik.

Teljes bizalommal kérjük tehát olvasóinkat, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Szerényebb körülmények közt lévő híveink számára a jövőben is fentartjuk a heti kiadást, melynek előfizetési ára negyedévenként csak **75 kr**; míg a napilapé negyedévenként **2 frt 50 kr**.

Hazafias tisztelettel

„Pécsi Figyelő“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Művészet, irodalom.

○ A Néptanítók Zseb-Naptára az 1897. évre, szerkeszti Ember János kir. tanfelügyelő, már megjelent. A kiváló gond dal szerkesztett zsebnaptár mindazt tartalmazza, a mi a tanítóval és iskolával szoros kapcsolatban áll. Hű és megbízható tanácsadó, miért is minden tanítónak és tanítónőnek a legmelegebben ajánljuk. Csinos kiállítás mellett is bámulatos olcsó; ára 50 krajcár. Megjelent Lévai Mór kiadóhivatalában Ungvárt.

○ Verne Gyula összes munkái képes kiadásának olcsó sorozatából a 44—52. füzeteket bocsátotta közre a Franklin-Társulat, mely egyedül jogosított a képes kiadásra. A kilenc új füzet közül a 44. és 45. ik befejezi a „Servadac Hector kalandos utazása a naprendszeren át“ című érdekesítő regé

nyét, a 46—52. füzetek pedig Verne másik nagyhatású regényét: „Dél csillaga — a gyémántok hazája“ tartalmazzák, mely déli Afrika és vidékére viszi az olvasót a kalandok bonyodalmai és viszontagságai közt annyi ismeretet és tanulságot nyújt e messze világrész szokásairól, földjéről, embereiről. A Franklin-Társulatnak Verne kiadásait mind jónévű írók fordítják, így a „Dél csillaga“ is György Aladár, egyik legismertebb földrajzi írónk fordításában jelenik meg. A kiállítás díszes a az eredeti francia kiadás képei érdekessé. Ebben ötvenkilenc az illusztráció. Megrendelhető minden könyvkereskedésben. Egy füzet ára 20 kr. Díszes bekötési táblák minden regényhez 40 kr-ért kaphatók. Eddig az új olcsóbb képes kiadásban hét regény jelent meg: 1. A rejtelmes sziget. 2. Utazás a Holdba, 3. Utazás a Hold körül. 4. A Jangada. 5. Öt hét léghajón. 6. Servadac Hector kalandos utazása. 7. Dél csillaga.

TÁVIRATOK.

— **Nemzetközi békekongresszus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kongresszus mai ülésében Gobat vezértitkár fölolvasta Urechianak sürgönyét, melyben a román csoport üdvözlését küldi a konferenciának; sajnálja, hogy a tavalyi brüsszeli konferencián kifejtett okok miatt meg nem jelenhettek, azonban biztosítják a konferenciát, hogy jövőre bárhol is ülésezzenek, oldalukon lesznek. A távirat fölolvását a kongresszus tagjai csendben hallgatták végig és déli egy óráig folytatták a tanácskozást. A délutáni ülésben zajos lelkesedéssel fogadták a király következő szövegű táviratát: „Ő excellenciája Szilágyi Dezső urnak Budapesten. Ő felsége a császár és király parancsából van szerencsém fölkérni excellenciát, legyen tolmácsa ő felsége köszönetének a Budapesten összegyűlt nemzetközi parlamenti konferencia tagjainak tegnap ő felségéhez intézett táviratban kifejezett hódolatért és jó kívánságért. Pápay.“

— **Országos gazdakongresszus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az országos gazdakongresszust ma délután nyitotta meg nagy beszéddel a kiállítási ünnepségek csarnokában Darányi Ignác miniszter, diszelnök.

— **A Vaskapu megnyitása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Josipovich Imre, horvát miniszter ma reggel a Vaskapu megnyitási ünnepélyére a helyszínére elutazott a fővárosból.

— **Dementi.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tény, hogy Bánffy Dezső báró tegnap tárgyalt külön-külön az ellenzék vezérférfaival az iránt, hogy a képviselőház karácsonyig együtt maradjon, persze Bánffy b. garanciákat kívánt, hogy a jövő évi költségvetés ez ideig okvetlenül letárgyaltassék, a mire még 1867. óta nem volt eset. Az ellenzéki vezérférfaik megígérték ugyan, hogy lehetőleg eljárnak a kérdés kedvező megoldásában, azonban a pártkörök hangulata arra enged következtetni, hogy ez irányban minden kísérlet meddő.

Szerkesztői üzenet.

Egy év után. (Népdal. Éjfél utótt...) A versekben itt-ott felcsillan a tehetség; de azért teljes egészében egyik sem üti meg a közölhetőség mértékét. Ilyen és ehhez hasonló szép strófákat:

Szerelmem féltett rózsabokrát
A tél havazta már be nekem,
Pedig még nyit a rét virága,
Pedig oly ifju még az éltém —

ellensúlyoz és leront a sok érthetlenség és ferde gondolat, no meg a rímek rosszasága. A „Népdal“ című elég rövid ugyan, de minden egyéb, csak nem — népdal és a gondolat kimaradt belőle. Az „Éjfél utótt“... kezdetű még a legsikerültebb lenne a három vers között, ha nem fordulna elő benne a „holtam“ szó egyszer hallottam, mászor meg ucsancsak a „holta“ szó e helyett „halála“. Szóval a szerzőben van tehetség, ami azonban még sok csiszolásra szorul addig is, míg közölhető verset tud írni.

Lapkiadósnak Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

NYILT-TÉR+)

Legfinomabb

kárpáti juhturót

kis bődönökben 45—50 krig ajál:

NICK A. K. Pécs,

a bazár udvarban és király-utca 3. sz.

Hirdetések.

➡ Pécselt a Buzatéren. ➡

Hartkopf-féle

nagy művészeti és természetrajzi

M U Z E U M.

Megtekinthető: naponta délelőtt 9 órától este 10 óráig.

Az élvezetes szórakozást nyújtó látogatásra kéri a n. t. közönséget

mély tisztelettel

az igazgatóság.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

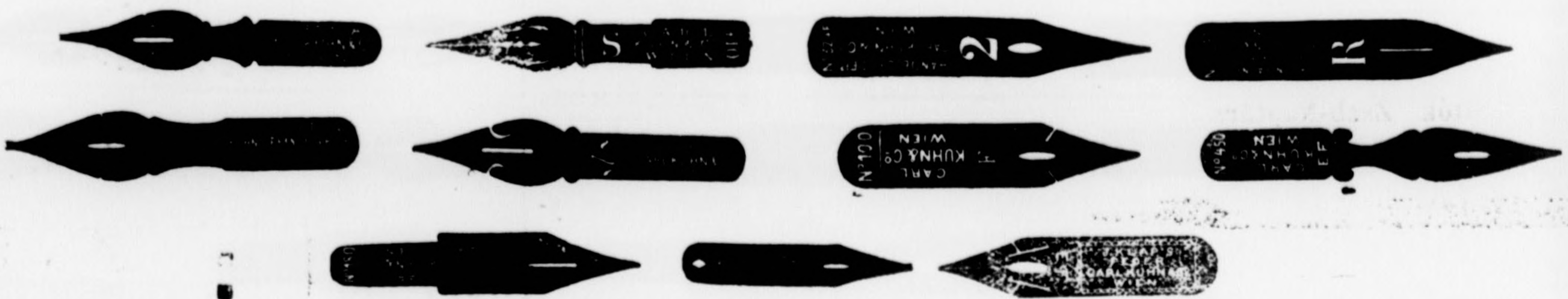
fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.